

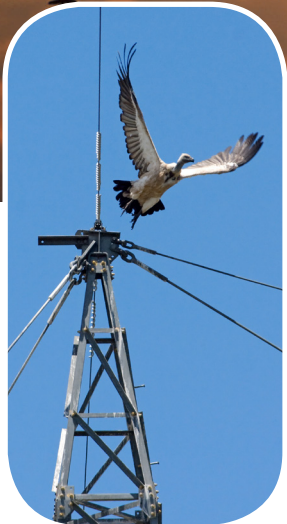
Go tšhungwa ga manong (dinonyana tša go ja nama) ke mathale a mohlagase

ENDANGERED
WILDLIFE TRUST

BIRDS OF PREY
PROGRAMME

conservation in action

Go tšhungwa ga dinyona tše kgolo tše jang nama ke mohlagase ke selo se tlwaelegilego kudu ka dinageng tša Borwa bja Afrika. Mathale a magolo a mohlagase a boima bja magareng ga 220kV le 765kV ga se ao a tlišago matšošetši go dinonyana tše, ka ge dikota tša gona di dirilwe ka mokgwa o bolokegilego gore dinonyana di kgone

go kadula ntle le go ka tšhungwa/bolawa. Ge go le bjalo, gomme mathale a manyane a boima bja magareng ga 11kV le 132kV gaa kotse go dinonyana tše. Dinonyana tše bjalo go balwa le manong di kadula mo go lego godimo gore di kgone go ka lekola tikologo gabotse. Go mafelo a go se be le mehlare e metelele, ge go dirwa mohlagatse dikota tše ditelele di swanelwa go lokelwa. Ka tsela yeo go ya ka mohuta wa dikota, dinonyana tše di hlagelwa ke go kgoma mathale ao a nago le mollo gomme gwa hlaga bothata. Gomme se, se ka hlola gore go be le go kgaoga-kgaoga ga mollo wa mohlagase le gona le tšona dinonyana tše di feletša di bolawa. Mabadi a mollo le dinala tša go kokoropana ke di taetšo tše botse tša gore nonyana e tšhumilwe ke mohlagase.

Gona le dika tše mmalwa tše di dirago gore go tšhungwa ga mohlagase go oketšege:

Mafofa a go thapa a oketša sebaka sa go tšhungwa;

- Go lwa, go kopana le go beela kgauswi le kgauswi go bea dinonyana tše kotsing ya go tšhungwa moo di ka lobago maoto le mafego mola tše di ka kadulago kgauswi le kgauswi di ka hlola go kgaoga ga mohlagase;
- Dikota tše ditelele tša mohlagase godimo ga diolo goba meboto, e ba tšona di ratwago kudu;
- Go gola ga nonyana le gona go na le seabe. Mafotwana le nonyana tše di senago bokgoni di kotsing go feta tše dingwe kudu ge di fofa goba di kadula ebile di loba maoto ge di kgomana le mathale ao;
- Nakong ya dijo tše ntši bjalo ka ditšie goba magotlo, goba tše dingwe dijo, se se goka dinonyana gore di tšhungwe.

Mohuta woo olego kotsing kudu:

Manong ke ona a lego kotsing ka ge a na le mafego a magolo kudu, moo a ka go kgomagantšha mathale a mabadi a mohlagase. Ka tlhago manong a phela ka sehlopha le go beela felo go tee, ka gona a ba kotsing kudu. Dinonyana tša bogolo bja magareng bjalo ka dintšhu, tše ka bo Martial Eagle, Verraux's Eagle, African Crowned Eagle le Tawny Eagle di šomiša dikota tša mohlagase go kadula le ge di tsoma. Lerebiše la mohuta wa Spotted Eagle-Owl, Cape Eagle-Owl goba Verraux's Eagle-Owl o kotsing ya go tšhuma ke sefetolamaatla-a-mohlagase (transformer).

Go fetola diphahla tše di sego tša bolokega go dinonyana:

Diphahla tše di sego tša bolokega go dinonyana di ka fetolwa ka mekgwa e mentši. Mokgwa woo tlwaelegilego ke wa go lokela dišireletša-go-tšhungwa go mathale ao a le go kotse. Mokgwa o mongwe ke go dira dikota tše o lego gore di tlo kgona go laola dinonyana gore di kadule kae di tlogele kae. Ka ngwaga wa 1996, Eskom le Endangered Wildlife Trust (EWT) di tsenetše kwano ya go lekodišiša mathata ao a amago dinonyana go mathale a mohlagase. Borapolase le bo bang-mobu ba ka kgatha tema ka go hlokomela dinonyana tše go lebeletšwe mohlagase ka ga bona, ka go begela Eskom-EWT go megala-nomoro ye e latelago: 0860-111-535 goba (011) 372 3600.

E ngwadile ke: Chris van Rooyen

E fetoletšwe go Sepedi ke: Rebotile Rachuene

Tshedimošo ye e tseneletšego ikgokaganye le:

Birds of Prey Programme: raptor@ewt.org.za

Endangered Wildlife Trust

Private Bag X11, Modderfontein, 1645, South Africa

Telephone: +27 11 372 3600

Fax: +27 11 608 4682

www.ewt.org.za